

MESTSKÁ KNIŽNICA V BRATISLAVE

**PREHLAD ČINNOSTI
VEREJNÝCH KNIŽNÍC
V BRATISLAVE
ZA ROK 2010**

Bratislava, marec 2011

OBSAH

Strana

Úvod ku komentáru k činnosti verejných knižníc v Bratislave za rok 2010	3
Komentár k činnosti verejných knižníc v Bratislave za rok 2010	4
Sieť knižníc	4
Knižničný fond	9
Výpožičky a služby	12
Používatelia	15
Ďalšie činnosti	16
Informačné technológie	22
Zamestnanci a hospodárenie	24
Príloha č. 1	
Základné ukazovatele činnosti verejných knižníc v Bratislave za roky 2006 – 2010	27
Príloha č. 2	
Zoznam názvov verejných knižníc v Bratislave	29

Úvod

ku komentáru činnosti verejných knižníc v Bratislave za rok 2010

Verejné knižnice v Bratislave (v texte ďalej nazvané aj bratislavské verejné knižnice) pracovali v roku 2010 v zostave 1 regionálnej knižnice, 4 mestských knižníc, 8 obecných knižníc s profesionálnymi zamestnancami a 5 obecných knižníc s neprofesionálnymi zamestnancami.

Pozitívnou udalosťou v činnosti verejných knižníc v Bratislave bolo otvorenie Miestnej knižnice v Záhorskej Bystrici predovšetkým vďaka snahe vtedajšieho prednostu Miestneho úradu Bratislava – Záhorská Bystrica Ing. Eduarda Pokorného, ktorá po 4 rokoch stagnovania svoju činnosť obnovila vo februári 2010 v bezbariérových novo - zrekonštruovaných priestoroch. V sledovanom roku bol pre knižnicu zakúpený knižnično-informačný systém KIS3G, aby aj malá obecná knižnica s neprofesionálnym zamestnancom mohla začať automatizovane spracovávať svoj knižničný fond a aby mohla poskytovať obyvateľom svojej mestskej časti plnohodnotné služby. V blízkej budúcnosti knižnica počíta aj so zavedením služby verejného prístupu na internet.

Miestna knižnica Devín ako ďalšia obecná knižnica s neprofesionálnym zamestnancom tesne pred koncom roka 2010 získala darom starší počítač z Miestneho úradu Devín, ktorý bol pripojený k internetu. Internet na ňom stihol síce využiť len jeden používateľ, ale aj tak je to prvá lastovička v knižnici, v ktorej je problémom aj obyčajný nákup nových dokumentov. Je prvou knižnicou v sieti obecných knižníc s neprofesionálnym zamestnancom, ktorá v sledovanom roku získala darom do svojho knižničného fondu 3 elektronické dokumenty: Z teplého hniezda, Povídky o lásce a Králi ducha. Okrem toho celý rok poskytovala odbornej verejnosti a študentom rešeršné služby (spolu ich poskytla 76) na témy teritória obce Devín a filmovej histórie.

Práca verejných knižníc v Bratislave rezonovala v spoločných knižničných projektoch v rámci Slovenska (Týždeň slovenských knižníc – päť knižníc k nemu zorganizovalo aj tlačovú konferenciu v spolupráci s Magistrátom hl. m. SR Bratislavy, celonárodná anketa Moja naj kniha 2010 a ďalšie), v rámci Bratislavy (spoločné podujatia Jarný maratón s knihou, Bratislavská burza kníh, literárna súťaž Bratislava, moje mesto) aj v rámci každej jednotlivej knižnice. Veď v roku 2010 verejné knižnice v Bratislave pripravili spolu 1 486 bezplatných podujatí, na ktoré zavítalo až 62 269 návštevníkov.

Nezanedbateľnou skutočnosťou je, že verejné knižnice v Bratislave kladú dôraz na počítačové vybavenie svojich priestorov, zabezpečujú prístup na internet a poskytujú ho zväčša zadarmo, aby prilákali čo najviac návštevníkov, čím čiastočne kompenzujú oblasť nedostatočného dopĺňovania knižničného fondu, na ktorú nepostačujú finančné prostriedky. V sledovanom roku napr. dve veľké knižnice (Mestská knižnica v Bratislave a Knižnica Ružinov) boli počas roka nútené pozastaviť nákup knižničného fondu, aby potom dobiehali zameškané v poslednom mesiaci roka. Miestna knižnica Jarovce síce chcela nakúpiť nové dokumenty, ale neopatrnosťou nielenže nič nenakúpila, ale aj prišla o všetky finančné prostriedky na nákup fondu. A Miestna knižnica Lamač, napriek tomu, že patrí medzi výkonné obecné knižnice s profesionálnym zamestnancom, nedostala v sledovanom roku na nákup nového knižničného fondu žiadne finančné prostriedky. Stručné informácie o situácii v nákupe knižničného fondu v spomenutých knižniciach naznačujú to, čo znázorňujú grafy za roky 2006 - 2010 (**príloha č. 1**): stav knižničného fondu postupne klesá, jeho dopĺňovanie je poddimenzované, v súvislosti s tým klesá počet výpožičiek, nakoľko používatelia požadujú aktuálnu, novú literatúru, ale ako protiklad k tomu stúpa vybavenosť knižníc počítačmi, pribúda počet zrealizovaných podujatí v knižniciach aj počet návštevníkov na nich. A počet aktívnych používateľov kolíše, akoby aj chceli čítať a študovať v knižniciach, ale knižničný fond ich súčasným informačným potrebám nestačí.

V každom prípade rok 2010 hodnotíme pozitívne – o tom, čo všetko sa vykonalo, zorganizovalo, pripravilo aj zrealizovalo - hovorí komentár k činnosti verejných knižníc v Bratislave za rok 2010 (k ročným výkazom o knižniciach za rok 2010 KULT (MK SR) 10 - 01.

KOMENTÁR K ČINNOSTI VEREJNÝCH KNIŽNÍC V BRATISLAVE ZA ROK 2010

(k ročným výkazom o knižniciach za rok 2010 KULT (MK SR) 10 – 01

SIEŤ VEREJNÝCH KNIŽNÍC V BRATISLAVE V ROKU 2010

V roku 2010 tvorilo sieť verejných knižníc v Bratislave **18 knižníc a ich 22 pobočiek**.

V štatistickom systéme Ministerstva kultúry Slovenskej republiky sú bratislavské verejné knižnice členené nasledovne:

REGIONÁLNA KNIŽNICA PRE BRATISLAVU, HLAVNÉ MESTO SR

Mestská knižnica v Bratislave (ďalej Mestská knižnica) je riadená Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy a v štatistickom systéme je evidovaná ako **regionálna knižnica** so službami pre obyvateľov celého hlavného mesta.

Mestská knižnica má štyri špecializované pracoviská: Úsek krásnej a cudzojazyčnej literatúry na Laurinskej ul. 5, Úsek odbornej literatúry s Oddelením pre nevidiacich a slabozrakých na Klariskej ul. 16, Úsek literatúry pre deti a mládež na Kapucínskej ul. 3 a Úsek hudobnej a umenovednej literatúry na Kapucínskej ul. 1.

MESTSKÉ KNIŽNICE

Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Knižnica Bratislava - Nové Mesto a Miestna knižnica Petržalka s právnym subjektom sú priamo riadené miestnymi úradmi mestských častí Bratislavy. Svojou činnosťou komplexne pokrývajú okresy Bratislava 1, Bratislava 2, Bratislava 3, Bratislava 5 a sú evidované ako **mestské knižnice**.

Staromestská knižnica so sídlom na Blumentálskej ul. 10/a má štyri pobočky: Karadžičova 1, Panenská 1, Záhrebská 8, Západný rad 5.

Knižnica Ružinov so sídlom na Tomášikovej ul. 25 má štyri pobočky: Bachova 7, Miletičova 47, Na úvrati 52, Zimná 1.

Knižnica Bratislava - Nové Mesto so sídlom na Pionierskej ul. 12 má tri pobočky: Kutuzovova 15/a, Stromová 18, Jeséniova 51.

Miestna knižnica Petržalka so sídlom na Kutlíkovej ul. 17 má desať pobočiek: Ambroseho 4, Furdekova 1, Haanova 37, Lietavská 14, Lietavská 16, Rovniankova 3, Vavilovova 24, Vavilovova 26, Vyšehradská 27, Prokofievova 5.

OBEČNÉ KNIŽNICE S PROFESIONÁLNYMI ZAMESTNANCAMI

Miestne knižnice bez právneho subjektu podliehajúce riadeniu oddelení kultúry príslušných miestnych úradov, pokrývajú svojou činnosťou mestské časti Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Rača, Vajnory, Dúbravka, Karlova Ves, Lamač a Devínska Nová Ves. Sú evidované ako **obecné knižnice s profesionálnymi zamestnancami**.

Miestna knižnica Podunajské Biskupice so sídlom na Latorickej 4 má jednu pobočku na Biskupickej ul. č. 1.

OBECNÉ KNIŽNICE S NEPROFESIONÁLNYMI ZAMESTNANCAMI

Miestne knižnice bez právneho subjektu podliehajúce riadeniu oddelení kultúry príslušných miestnych úradov so zamestnancami pracujúcimi v knižnici na menší ako polovičný pracovný úväzok pokrývajú svojou činnosťou mestské časti Devín, Záhorská Bystrica, Jarovce, Rusovce a Čunovo. Sú evidované ako **obecné knižnice s neprofesionálnymi zamestnancami**.

Zoznam plných názvov verejných knižníc v Bratislave, ich štatutárnych zástupcov a zostavovateľov výkazov je uvedený v **prílohe č. 2**.

Z osemnástich knižníc poskytovalo **internetové služby pre verejnosť 11 knižníc** (regionálna Mestská knižnica v Bratislave, mestské knižnice: Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Knižnica Bratislava - Nové Mesto, Miestna knižnica Petržalka, obecné knižnice s profesionálnymi zamestnancami: Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Rača, Karlova Ves, Lamač a obecná knižnica s neprofesionálnym zamestnancom: Devín).

Zmeny v sieti verejných knižníc v Bratislave v roku 2010

Knižnica Bratislava – Nové Mesto zaznamenala personálnu zmenu – PhDr. Irena Galátová k 30. 6. 2010 ukončila svoje pôsobenie vo funkcii riaditeľky a od 1. 7. 2010 bola vedením knižnice poverená Mgr. Jana Vozníková.

Bývalá Miestna knižnica Dúbravka pretransformovaná na Odbor knižničných a informačných služieb bez právneho subjektu, ktorý je riadený Domom kultúry Dúbravka (ďalej OKIS Dúbravka), bola v roku 2010 z pozícieestskej knižnice pre mestskú časť Dúbravka preradená k Obecným knižniciam s profesionálnymi zamestnancami.

17. februára 2010 starosta a zástupcovia Miestneho úradu Záhorská Bystrica slávnostne otvorili Miestnu knižnicu Záhorská Bystrica, ktorá po 4 rokoch stagnovania obnovila činnosť v zrekonštruovaných priestoroch bývalej sobášnej siene na ul. Čsl. tankistov 134.

15. decembra 2010 udelil Spolok slovenských knihovníkov, pobočka Bratislavského kraja, ocenenie **Čin roka 2010** Mgr. Eve Šulajovej z Mestskej knižnice v Bratislave za aktívnu pomoc pri oživení a znovuotvorení knižnice v Záhorskej Bystrici.

Miestna knižnica Petržalka zaznamenala zmeny v sieti svojich pobočiek: vo februári 2010 zrušila pobočku pre dospelých na Vyšehradskej 29. Prestavala pobočku pre deti na Vyšehradskej 27 na pobočku pre deti aj dospelých a vytvorila novú pobočku pre deti a dospelých, tzv. verejnú školskú knižnicu na Prokofievovej 5.

Estetizácia knižníc

Mestská knižnica v Bratislave

V Úseku literatúry pre deti a mládež sa realizovala celková rekonštrukcia podláh v študovni a v oddelení dospelých mládeže. Stará podlaha bola nahradená novým linoleom, linoleum bolo vymenené na všetkých schodoch pracoviska.

V decembri 2010 sa vymaľovali priestory kancelárie Útvaru koordinácie a metodiky aj príručnej študovne, vymenil sa koberec a zakúpili sa nové stoly a stoličky do oboch miestností. V tejto súvislosti bolo prestavané radenie dokumentov v archíve knižnice a v príručnej študovni.

Staromestská knižnica

V roku 2010 sa realizovali projektové práce a činnosti súvisiacej so zabezpečením stavebného povolenia a územného rozhodnutia pre rozšírenie priestorov v centrálnej knižnici na Blumentálskej 10/a, kde sa plánuje zriadenie oddelenia pre deti a mládež. Preň sa zakúpilo kompletne zariadenie – nábytok, koberce, počítače. Knižnica realizovala kompletnú

rekonštrukciu priestorov v pobočke Západný rad 5 – maľovanie, výmena dlažby, inštalácia žalúzií, v pobočke na Panenskej 1 zabezpečila výrobu a montáž nových regálov do umenovednej študovne a šatňových skriniek. V pobočkách na Záhrebskej 8 a Západnom rade 5 boli nainštalované 2 biblioboxy, kde budú môcť čitatelia vrátiť vypožičané dokumenty i mimo výpožičných hodín.

Knižnica Bratislava – Nové Mesto

Pobočka Kutuzovova 5 bola vybavená novým nábytkom, doplnili sa regále, zriadil sa detský kútik a vylepšilo sa osvetlenie. Pred vstup na pracovisko bol kvôli vyššej bezpečnosti inštalovaný senzorový spínač. Centrálna knižnica na Pionierskej 12 sa vynovila žalúziami vo všetkých priestoroch budovy, novým a úsporným senzorovým osvetlením a na prízemí novými dverami do všetkých miestností.

Významné jubileá

Mestská knižnica v Bratislave si pripomenula 110. výročie založenia, ktoré sa naplnilo 1. októbra 2010.

110 rokov knižničnej práce ju vyprofilovalo na silnú komunitnú, vzdelanostnú a informačnú mestskú inštitúciu s pevným vzťahom k Bratislave, jej obyvateľom a domácim i zahraničným návštevníkom. Ako jedna z najstarších verejných knižníc na Slovensku aj vo svojom meste chce pokračovať v rozvíjaní odkazu spred stodesiatich rokov – patriť ľuďom, pracovať so všetkými vekovými kategóriami obyvateľstva a prispievať k vzdelanostnému rozvoju spoločnosti. 4. mája 2010 knižnica uviedla do prevádzky výpožičné služby knižnično-informačného systému DAWINCI (ďalej len KIS DAWINCI) na svojom poslednom pracovisku – v Úseku krásnej a cudzojazyčnej literatúry, Laurinská 5, ktoré symbolicky v roku 110. výročia založenia knižnice začalo poskytovať automatizované výpožičné služby. Od roku 2010 všetky pracoviská knižnice poskytujú plnohodnotné automatizované výpožičné služby.

Pri príležitosti 110. výročia svojho založenia pripravila pre svojich používateľov, návštevníkov aj všetkých obyvateľov Bratislavy Týždeň otvorených dverí (ďalej len TOD) od pondelka 27. 9. do nedele 3. 10. 2010 s pestrým programom. Odpúšťala pokuty za oneskorené vrátenie vypožičaných kníh a zároveň oneskorencov automaticky zaraďovala do súťaže O vrátenie kníh s najstarším dátumom vypožičania. V piatok 1. októbra 2010 – v hlavný deň výročia - na všetkých pracoviskách registrovala občanov za používateľa knižnice zadarmo a umožňovala návštevníkom bezplatný prístup na internet.

Odpúšťanie pokút za oneskorené vrátenie vypožičaných kníh využilo 181 používateľov, ktorí vrátili 376 kníh. Výherkyňami **súťaže O vrátenie kníh s najstarším dátumom vypožičania** sa stali: Alena Figurová, ktorá si knihu Dominika Tatarku "Písanky pre milovanú Lutéciu" požičala v Úseku krásnej a cudzojazyčnej literatúry 16. septembra 2002 a Monika Bazovská z Bratislavy, ktorá si knihy Prosím, zoznámte sa a Pán prsteňov požičala v Úseku literatúry pre deti a mládež 3. augusta 2004.

V priebehu TOD vrátane nedele 3. 10. zorganizovala 8 bezplatných podujatí pre deti, dospelých i odbornú knihovnícku verejnosť.

Od 27. 9. do 3. 10. 2010 sa uskutočnilo sprístupnenie dvoch výstav – obrazy legendárneho karikaturistu a majstra animovanej skratky Guillerma Mordillo pod názvom Guillermo Mordillo a knihy a staré tlače Oddelenia knižničného fondu Archívu hl. m. SR Bratislavy (bývalej Regionálnej knižnice) pod názvom Dávnoveké fondy starej Bratislavy. Konalo sa Čítanie pre najmenších s Katarínou Aulitisovou, pripravila sa prezentácia novej knihy Evy Maliti-Fraňovej Kaukazské rozprávky a realizovali sa ťažiskové podujatia k 110. výročiu – beseda **Kultúrny a spoločenský život v Bratislave okolo roku 1900 so Štefanom Holčíkom**, na ktorej boli udelené **pamätné listy za dlhoročnú prácu v knižnici** PhDr. Elene Veľasovej, Mgr. Emílii Moncoľovej, PhDr. Ľudmile Bokníkovej a PhDr. Eve Kořínkovej. Celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou Audioknihy

v knižniciach, koncert pesničkára Petra Lachkého v Galérii Artotéka a divadelné predstavenie Danka a Janka v Auparku zakončili týždeň osláv založenia knižnice.

Audioknihy v knižniciach – celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou

Knižnica v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave pripravila pre odbornú knihovnícku verejnosť celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou Audioknihy v knižniciach. Na seminári s odbornými príspevkami a prezentáciami vystúpili domáci i zahraniční hostia. Obsah seminára bol zameraný na prácu s audioknihami v knižniciach u nás i v blízkom zahraničí (Nemecko, Česko). Závety zo seminára v porovnaní s Nemeckom a Českom poukázali na diametrálne odlišnú prácu s audioknihami v slovenských knižniciach, ktoré majú zviazané ruky tzv. Autorským zákonom a v ktorých práca s audioknihami funguje vďaka výnimke v zákone len pre zrakovo znevýhodnených občanov. V roku 2011 by mal byť zverejnený zborník príspevkov zo seminára.

Metodická činnosť a spolupráca verejných knižníc

Výkonom metodickej činnosti pre verejné knižnice v Bratislave je v zmysle svojej novej zriaďovacej listiny účinné od 1. 10. 2009 poverená Mestská knižnica. V predmete jej hlavnej činnosti je zakotvená spolupráca s verejnými knižnicami v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v oblastiach vzdelávania, odborného-poradenského, metodického a štatistickej činnosti.

V sledovanom roku pokračovala aktívna spolupráca verejných knižníc v Bratislave v dvoch hlavných oblastiach:

Odborné aktivity pre zamestnancov verejných knižníc v Bratislave v roku 2010

Mestská knižnica v Bratislave pripravila 4 odborné podujatia, z toho tri celoslovenské:

- **Metodický seminár** pre zamestnancov bratislavských verejných knižníc k vypĺňaniu štatistických výkazov o knižnici KULT (MK SR) 10-01 za rok 2009.
- Odborný seminár **Je čítanie v dnešnej dobe moderné?** Celoslovenský odborný seminár pripravený v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave bol zameraný na tému práce knižníc na podporu čítania a práce s deťmi a detskými používateľmi v Nemecku a na Slovensku. Seminár sprevádzala výstava Čarovný svet ilustrovaných kníh.
- **Súčasná slovenská literatúra** – celoslovenský odborný seminár pripravený v spolupráci s Ústavom slovenskej literatúry Slovenskej akadémie vied poukázal na jednotlivé druhy literatúry na Slovensku – próza, poézia, detská literatúra a na ich najvýznamnejších predstaviteľov po roku 1989. Účastníkom poskytol prehľad o tvorbe slovenských autorov po roku 1989. Získané informácie mali pomôcť knihovníkom skvalitniť výber literárne hodnotných diel pri akvizícii knižníc a vytvoriť predpoklady aj pre prácu s používateľom (individuálnu prácu, kolektívne podujatia).
- **Audioknihy v knižniciach** – spomínaný celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou pripravený v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave naznačil, čo brzdí prácu verejných knižníc na Slovensku v oblasti práce s audioknihami.

Spoločné podujatia a aktivity bratislavských verejných knižníc v roku 2010

Mestská knižnica v Bratislave, Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Knižnica Bratislava – Nové Mesto a Miestna knižnica Petržalka pripravili spoločne tri nosné podujatia pre bratislavské deti i dospelých:

- v Týždni slovenských knižníc 22. 3. - 26. 3. 2010: **4. ročník Jarného maratónu s knihou**, bol venovaný spomienke na 130. výročie úmrtia Mateja Hrebendu. V duchu odkazu tohto ľudového buditeľa a zberateľa sa od 22. 3. do 26. 3. 2010 každý deň

v inej zúčastnenej knižnici deťom čítala kniha Malá princezná autora Jána Uličianskeho. Knižnice pripravili k Týždňu slovenských knižníc spoločnú tlačovú konferenciu v spolupráci s Magistrátom hl. m. SR Bratislavy, ktorá výrazne pomohla propagácii podujatí v zúčastnených knižniciach,

- v rámci projektu Bratislava pre všetkých 2010: **3. ročník Bratislavskej burzy kníh** s charitatívnym účelom 24. 4. – 30. 4. 2010, ktorú navštívilo 13 100 návštevníkov. Na burze sa predalo 14 255 kníh vyradených z fondov zúčastnených knižníc. Finančný zisk z burzy bol použitý na nákup a výrobu zvukových kníh pre používateľov Oddelenia pre nevidiacich a slabozrakých v Mestskej knižnici,
- v rámci projektu Bratislava pre všetkých 2010: **1. ročník literárnej súťaže Bratislava, moje mesto** v termíne od 15. 10. 2009 do 15. 3. 2010. Slávnostné vyhodnotenie súťaže sa konalo v piatok 23. 4. 2010. Do súťaže sa zapojili jednotlivci i celé kolektívy žiakov základných škôl zo všetkých bratislavských okresov i zo základnej školy zo Stupavy, spolu ich bolo 24. Odovzdali 303 súťažných prác, z ktorých bolo 89 výtvarných. V nich vyjadrili svoj vzťah k Bratislave, opísali svoje zážitky, poukázali v dobrom slova zmysle i kriticky na veci, ktoré Bratislavu tešia i trápia. Ocenené literárne práce boli od čísla 6 (vyšlo v júni 2010) postupne zverejňované v magazíne in.ba, výtvarné práce sú stálou výstavou v Úseku literatúry pre deti a mládež na Kapucínskej ul. 3.

Verejné knižnice v Bratislave a ich účasť v celoslovenských projektoch

Hlavné koordinačné centrum Noci s Andersenom v ČR - Knižovna B. B. Buchlovana, SKIP ČR a Spolok slovenských knihovníkov vyzvali slovenské knižnice, aby využili možnosť zaujať deti kreativitou a hravosťou Noci s Andersenom. Spolok slovenských knihovníkov a Slovenský rozhlas - Rádio Slovensko vyhlásili celoslovenskú anketu pre všetky slovenské deti a ich detských knihovníkov (uzávierka ankety bola 16.marca 2010), v rámci ktorej si deti mohli objednať svoje obľúbené rozprávky a príbehy, ktoré rozprávkové Rádio Slovensko vysielalo od piatku rána 26. marca 2010, celý deň a celú noc až do ďalšieho rána.

Záštitu nad podujatím Noc s Andersenom prevzal na Slovensku Spolok slovenských knihovníkov, ktorý dohliadal na organizovanie i propagovanie podujatia v slovenských knižniciach. Deti počas Noci s Andersenom zažili v knižniciach neobvyklé veci. Okrem samotného nocovania medzi regálmi knižníc v spacích vakoch si do noci čítali alebo počúvali rozprávky, dramatisovali alebo ilustrovali ich príbehy, vyrábali masky na karnevalový sprievod alebo pátrali po stratených rozprávkových bytostiach. **Noc s Andersenom sa realizovala aj vo verejných knižniciach v Bratislave - v Mestskej knižnici v Bratislave, v Knižnici Ružinov a v Knižnici Bratislava – Nové Mesto.**

Takmer všetky verejné knižnice v Bratislave sa podieľali na propagovaní celonárodnej ankety **Moja naj kniha**, kultúrno-vzdelávacieho projektu STV, ktorého cieľom bolo prispieť k zvýšeniu záujmu o literatúru u detí, mládeže aj dospelých. V novembri 2010 bola vyhlásená najobľúbenejšia a najčítanejšia kniha. **Naj knihou Slovákov sa stali Slovenské rozprávky Pavla Dobšinského.** Každá knižnica sa podľa vlastného uváženia zapojila aj do sprievodnej detskej akcie **Moja naj kniha pastelkami**, napr. Mestská knižnica v Bratislave zozbierala 40 detských kresieb a Staromestská knižnica 77 výtvarných prác, ktoré putovali na veľkú septembrovú verejnú dražbu v Košiciach. Dražba podporila nákup kníh pre detských onkologických pacientov.

Do celoslovenského projektu **Do knižnice** – kampane na propagáciu knižníc a čítania, ktorú vyhlásila Slovenská národná knižnica v Martine, sa zapojila Mestská knižnica v Bratislave a Staromestská knižnica.

V roku 2010 sa konal 3. ročník projektu **Čítajme si**, ktorý vyhlásila organizácia Unicef. Projekt vznikol s cieľom pritiahnúť k čítaniu viac detí a zároveň poukázať na význam

literatúry pre detského čitateľa. Realizoval sa 6-hodinovým čitateľským maratónom, do ktorého boli zapojené deti z viacerých miest Slovenska. Krstnou mamou projektu bola pani Oľga Feldeková. Vo štvrtok 25.marca 2010 **slovenské deti svoj rekord vo verejnom čítaní z predchádzajúceho roku prekonali**. Tentoraz sa do čítania **zapojilo 21 234 detí vo veku od 6 do 15 rokov**. Bolo ich o 10 436 viac ako v roku 2009. Čítalo sa na 139 miestach v 81 mestách Slovenska.

Verejné knižnice v Bratislave, ktoré k prekonaniu rekordu prispeli, sa do projektu zapojili s takýmto počtom čítajúcich detí:

Miestna knižnica Petržalka	810
Knižnica Ružinov	19
Mestská knižnica v Bratislave	31
Knižnica Bratislava - Nové Mesto.	55
Miestna knižnica Lamač	134
Staromestská knižnica	129

Občianske združenie Fanfáry a Slovenská národná knižnica v Martine v roku 2010 vyhlásili 3. ročník ankety **Zlatá rybka o Detskú knihu roka 2009**. Zapojilo sa do nej viacero verejných knižníc v Bratislave, napr. Mestská knižnica v Bratislave, Staromestská knižnica, ale pravdepodobne nie všetky knižnice ju uviedli vo vyhodnotení svojej činnosti. V celoslovenskom hlasovaní sa **Detskou knihou roka 2009 stala kniha Gabriely Futovej Dokonalá Klára**. Výsledky ankety sa prezentovali 24. 9. 2010 na festivale Prešov číta rád.

Putovná výstava škriatkov a strašidielok **Rozprávková krajina Vítězslavy Klimtovej**, ktorí žijú v domácnostiach s ľuďmi, zavítala do Mestskej knižnice v Bratislave, Staromestskej knižnice, Knižnice Bratislava – Nové Mesto a Miestnej knižnice Petržalka. Známu českú výtvarníčku Vítězslavu Klimtovú každý pozná predovšetkým ako objaviteľku rozprávkovej krajiny plnej strašidielok, víl, rusaliiek a škriatkov, ktorú nielen reálne vytvorila, ale o postavičkách žijúcich v nej napísala množstvo kníh. Výstava bola spojená s ich predajom. V knižniciach stretla s priaznivou odozvou u detí aj ich rodičov, či učiteľov.

KNIŽNIČNÝ FOND

Knižničný fond v roku 2010

Knižničný fond bratislavských verejných knižníc **v roku 2010 tvorilo 1 203 617 dokumentov**, z toho bolo **1 134 006 kníh** (94,2 %), **43 370 audiovizuálnych dokumentov** (3,6 %), **1 486 elektronických dokumentov** (0,1 %) a **24 755 iných špeciálnych dokumentov** (2,1 %). V porovnaní s rokom 2009 je stav knižničného fondu o 16 285 dokumentov nižší.

Z celkového stavu knižničného fondu pripadalo:

- na jedného používateľa verejných knižníc 31,3 knižničných jednotiek,
- na jedného obyvateľa Bratislavy¹ 2,8 knižničných jednotiek.

Tematické zloženie knižničného fondu

Krásna literatúra pre deti aj dospelých v počte 807 898 dokumentov tvorila 67,1 % knižničného fondu a odborná literatúra pre deti aj dospelých v počte 395 719 dokumentov 32,9 % knižničného fondu.

¹ Počet obyvateľov Bratislavy podľa Štatistického úradu SR k 30. 9. 2010: 432 535

V podrobnejšom tematickom členení knižničný fond obsahoval:

- krásnu literatúru pre deti: 214 150
- odbornú literatúru pre deti: 61 786
- krásnu literatúru pre dospelých: 593 748
- odbornú literatúru pre dospelých: 333 933

Dochádzajúce periodiká

V roku 2010 do knižníc dochádzalo **591 titulov periodík** (z toho 121 zahraničných) v **1 022 exemplároch**. Počet titulov sa s ohľadnutím na rok 2009 znížil o 15, počet exemplárov sa znížil o 43.

Ročný prírastok knižničného fondu

V roku 2010 predstavoval **celkový ročný prírastok** verejných knižníc v Bratislave **27 769 dokumentov**, z toho **18 256 bolo získaných kúpou, 4 533 darom a 4 980 bezodplatným prevodom**. V porovnaní s rokom 2009 je celkový ročný prírastok nižší o 3 407 dokumentov. Knižnice získali kúpou o 1 514 dokumentov menej ako v roku 2009, darom o 147 menej, bezodplatným prevodom o 1 746 dokumentov menej.

Najvyšší prírastok **kúpou** - až 4 414 dokumentov zaznamenala Miestna knižnica Petržalka, 3 807 dokumentov Staromestská knižnica, 3 408 dokumentov nakúpila Mestská knižnica, 3 076 dokumentov Knižnica Bratislava - Nové Mesto a 2 221 dokumentov Knižnica Ružinov.

Prírastky kúpou v obecných knižniciach s profesionálnymi zamestnancami sa pohybovali v rozmedzí 0 až 302 dokumentov. Najnižšie prírastky kúpou v rozmedzí 0 až 49 dokumentov mali obecné knižnice s neprofesionálnymi zamestnancami, z nich žiadny dokument nezakúpili miestne knižnice Záhorská Bystrica a Jarovce. Miestna knižnica Jarovce síce v roku 2010 disponovala finančnou čiastkou na nákup kníh vo výške cca 332 €, aj urobila výber kníh, ktoré chcela nakúpiť, ale faktúru za ne uhradila dodávateľke Dagmar Liptákovej skôr, ako boli knihy dodané do knižnice. Dodávateľka knihy už nedodala.

V roku 2010 na základe úspešných žiadostí prideliť Ministerstvo kultúry SR dotáciu na nákup knižničného fondu týmto verejným knižniciam v Bratislave:

Názov knižnice	Pridelená dotácia na nákup knižničného fondu v roku 2010
Mestská knižnica v Bratislave	2 000 €
Staromestská knižnica	2 000 €
Knižnica Bratislava – Nové Mesto	2 000 €
Miestna knižnica Petržalka	2 000 €
Miestna knižnica Devínska Nová Ves	500 €

Z finančných prostriedkov na nákup knižničného fondu pripadalo:

- na jedného používateľa verejných knižníc 4,47 €,
- na jedného obyvateľa Bratislavy 0,40 € (odporúčania IFLA hovoria o 1,16 €).

Bezodplatným prevodom doplnila fond Miestna knižnica Petržalka v počte 4 980 dokumentov.

Z celkového ročného prírastku dokumentov pribudlo do fondu verejných knižníc v Bratislave 154 audiovizuálnych dokumentov (145 v Mestskej knižnici a 9 v Staromestskej knižnici) a 463 elektronických dokumentov (444 v Mestskej knižnici, 16 v Staromestskej knižnici a 3 v Miestnej knižnici Devín).

Z celkového ročného prírastku pripadalo:

- na jedného používateľa verejných knižníc 0,72 dokumentov,
- na jedného obyvateľa Bratislavy 0,06 dokumentu.

Úbytok knižničného fondu

Úbytok knižničného fondu vo verejných knižniciach v roku 2010 predstavoval **44 054 dokumentov**, čo je o 5 642 menej ako v rovnakom období minulého roku.

Najvyšší úbytok knižničného fondu v počte 25 953 dokumentov vykazuje Knižnica Ružinov. Vysoký úbytok bol spôsobený vyradením nedobytných a zničených kníh po revízii knižničného fondu na dvoch pracoviskách Knižnice Ružinov - v Seniorskom informačnom centre na Zimnej 1 a v pobočke Na úvratí 52 a pokračujúcim vyradením rezervného fondu uloženého v pivničných priestoroch na Tomášikovej 25, z ktorého sa po vytopení v roku 2009 nedalo nič zachrániť.

Knižničný fond vo voľnom výbere

Bratislavské verejné knižnice majú prevažnú väčšinu knižničného fondu priamo vo voľnom výbere, je prístupný na regáloch a používatelia majú možnosť byť s ním v priamom kontakte.

Vo voľnom výbere sa v roku 2010 nachádzalo **1 143 535 dokumentov**, čo je 95 % celkového knižničného fondu.

Knižničný fond spracovaný automatizovane

Z celkového knižničného fondu v počte 1 203 617 dokumentov majú knižnice automatizovane spracovaných **998 264 dokumentov (82,9%)**, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku o 21 996 dokumentov viac.

Knižničný fond automatizovane spracováva 12 verejných knižníc:

- Staromestská knižnica, Miestna knižnica Vrakuňa a Knižnica Bratislava – Nové Mesto majú automatizovane spracovaný celý knižničný fond (100 %).

- Miestna knižnica Petržalka má spracovaných 99,9 % knižničného fondu, Knižnica Ružinov 93,7 %, Mestská knižnica 91,5 %, Miestna knižnica Lamač 58,5 % a Miestna knižnica Podunajské Biskupice 26,1 %.
- Za rok 2010 vykázali automatizované spracovávanie knižničného fondu ďalšie knižnice - Miestna knižnica Karlova Ves má spracovaných 96,6 %, Miestna knižnica Vajnory 19,3 %, Miestna knižnica Záhorská Bystrica 10,5 % a OKIS Dúbravka 6,4 %.

Knižničný fond nespracováva 6 miestnych knižníc: Rača, Devínska Nová Ves, Devín, Jarovce, Rusovce a Čunovo.

Knižnično-informačné systémy v knižniciach

Dvanásť bratislavských verejných knižníc spracováva knižničný fond v týchto knižnično-informačných systémoch:

- Mestská knižnica v Bratislave: DAWINCI
- Staromestská knižnica: CLAVIUS
- Knižnica Ružinov: RAPID LIBRARY
- Miestna knižnica Podunajské Biskupice: PROFLIB
- Miestna knižnica Vrakuňa: CLAVIUS
- Knižnica Bratislava – Nové Mesto: DAWINCI
- Miestna knižnica Vajnory: KIS MaSK
- Miestna knižnica Karlova Ves: THOVT
- OKIS Dúbravka: CLAVIUS
- Miestna knižnica Lamač: CLAVIUS
- Miestna knižnica Záhorská Bystrica: KIS3G
- Miestna knižnica Petržalka: CLAVIUS

Obrat knižničného fondu

Obrat celého knižničného fondu verejných knižníc v Bratislave bol **1,1**. Obrat knižničného fondu v jednotlivých knižniciach vyjadruje nasledujúca tabuľka:

Mestská knižnica	Staromestská knižnica	Knižnica Ružinov	MK Vrakuňa	MK Pod. Biskupice	Knižnica Nové Mesto	MK Rača	MK Vajnory	MK Karlova Ves
0,7	1,5	1,7	0,9	0,9	1,2	0,6	0,6	1,8

OKIS Dúbravka	MK Lamač	MK Devín	MK Devínska N. Ves	MK Záhorská Bystrica	MK Petržalka	MK Jarovce	MK Rusovce	MK Čunovo
1,1	0,8	0,1	0,7	0,2	1,3	0,04	0,1	0,1

VÝPOŽIČKY A SLUŽBY

Výpožičky v roku 2010

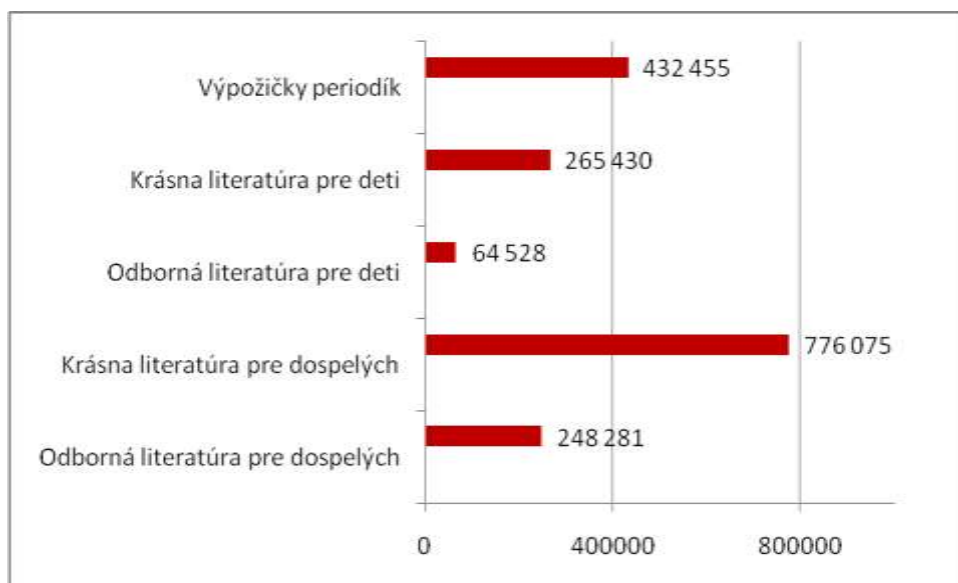
V roku 2010 zamestnanci verejných knižníc v Bratislave zrealizovali **1 786 769 výpožičiek** (o 52 885 menej ako v roku 2009).

Z celkového počtu výpožičiek pripadalo:

- na jedného používateľa verejných knižníc 46,4 výpožičiek,
- na jedného obyvateľa Bratislavy 4,1 výpožičiek,
- na jedného návštevníka verejných knižníc 3,5 výpožičiek.

Z celkového počtu výpožičiek bolo:

- **432 455** výpožičiek periodík (24,2 %),
- **265 430** výpožičiek krásnej literatúry (14,9 %) pre deti,
- **64 528** výpožičiek odbornej literatúry (3,6 %) pre deti,
- **776 075** výpožičiek krásnej literatúry (43,4 %) pre dospelých,
- **248 281** výpožičiek odbornej literatúry (13,9 %) pre dospelých.

Medzi najobľúbenejšie výpožičné služby patria absenčné výpožičky domov. Z celkového počtu výpožičiek bolo **1 359 753 absenčných** (76,1 %) a **427 016 prezenčných výpožičiek** (23,9 %). Prezenčné výpožičné služby neposkytovali, resp. neevidovali miestne knižnice v Rači, Záhorskej Bystrici, Rusovciach a v Čunove.

Výpožičky **špeciálnych dokumentov** v počte **18 804** tvorili 1,1 % celkového počtu výpožičiek (požičiavala ich Mestská knižnica, Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Miestna knižnica Podunajské Biskupice, Miestna knižnica Devín a Miestna knižnica Petržalka). Požičalo sa 7 733 audiovizuálnych, 7 604 elektronických a 3 467 iných špeciálnych dokumentov.

Počet výpožičiek na 1 používateľa

Mestská knižnica	Staromestská knižnica	Knižnica Ružinov	MK Vrakuňa	MK Pod. Biskupice	Knižnica Nové Mesto	MK Rača	MK Vajnory	MK Karlova Ves
27,7	72,9	64,4	33,2	45,8	44,6	31,6	24,7	43,2

OKIS Dúbravka	MK Lamač	MK Devín	MK Devínska N. Ves	MK Záhorská Bystrica	MK Petržalka	MK Jarovce	MK Rusovce	MK Čunovo
76,6	39,5	7,8	31,8	34,3	42,8	11,0	16,9	12,7

Najviac výpožičiek na 1 používateľa zaznamenal OKIS Dúbravka (76,6), najmenej Miestna knižnica Devín (7,8).

Medziknižničné výpožičné služby (MVS)

V roku 2010 bratislavské verejné knižnice poskytli spolu 4 MVS iným knižniciam, z toho dve poskytla Mestská knižnica v Bratislave a dve Miestna knižnica Petržalka. Z iných knižníc spolu využili 2 MVS, po jednej Miestna knižnica Petržalka aj Miestna knižnica Devínska Nová Ves.

Poskytnuté evidované bibliografické a faktografické informácie

V roku 2010 poskytli bratislavské verejné knižnice **34 344** evidovaných bibliografických a faktografických informácií. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka je to o 114 853 poskytnutých informácií menej. Veľký pokles počtu poskytnutých informácií spôsobilo nesprávne vykázanie tohto údaju knižnično-informačným systémom DAWINCI v Knižnici Bratislava – Nové Mesto za rok 2009.

Počet vypracovaných bibliografií a rešerší

V roku 2010 Mestská knižnica v Bratislave vydala dva bibliografické letáky o tvorbe Márie Rázusovej-Martákovej a Jozefa Cígera Hronského. Knižnice vypracovali spolu 217 rešerší (Mestská knižnica v Bratislave 3, Knižnica Bratislava – Nové Mesto 138, Miestna knižnica Devín 76).

Počet študovní a čítární

Verejné knižnice v Bratislave majú **spolu 58 študovní a čítární**, resp. čítarenských kútikov - v porovnaní s rokom 2009 o jednu čítareň viac, ktorá pribudla v Knižnici Bratislava – Nové Mesto. V ostatných knižniciach sa počet čítární, študovní a čítarenských kútikov nezmenil.

Používatelia a návštevníci verejných knižníc v Bratislave majú v študovniach, čítárňach a čítarenských kútikoch k dispozícii **917 miest na sedenie**. Najviac miest na sedenie má Mestská knižnica (239), najmenej Miestna knižnica Jarovce (5).

Niektoré knižnice počas letného obdobia sprístupňujú letné čítarne, v ktorých spájajú príjemné posedenie s možnosťou čítania dennej tlače a časopisov, ako aj s realizáciou letných podujatí:

- Mestská knižnica prevádzkovala v období od 19. mája do 19. septembra 2010 letnú čítareň U červeného raka na Michalskej ulici č. 26,
- Staromestská knižnica prevádzkovala v období od 1. júna do 31. augusta 2010 letnú čítareň v Medickej záhrade,
- Miestna knižnica Podunajské Biskupice prevádzkovala letnú čítareň na terase knižnice na Latorickej ulici č. 4 od 1. júla do 31. augusta 2010,
- Miestna knižnica Devínska Nová Ves prevádzkovala od 1. júna do 31. júla 2010 letnú čítareň na nádvorí knižnice Istrijská ulica č. 6.

Celková plocha knižníc, priestory pre používateľov

Celková plocha knižníc predstavuje **13 795,18 m²** (o 396 m² viac ako v roku 2009), z toho 9 085,16 m² bolo určených pre používateľov (o 382 m² viac), čo predstavuje 65,9 % celkovej plochy knižníc.

V porovnaní s rokom 2009 sa celková plocha knižnice vrátane priestorov pre používateľov zmenšili v Staromestskej knižnici o 20 m². Miestna knižnica Vrakuňa vykazuje zväčšenie celkovej plochy knižnice o 20 m². Knižnica Bratislava – Nové Mesto rozšírila priestory pre používateľov o 15 m². Miestna knižnica Záhorská Bystrica poskytujúca služby od roku 2010 má celkovú plochu vo výmere 60 m², z toho priestory pre používateľov majú 50 m². Miestna knižnica Petržalka rozšírila celkovú plochu knižnice o 336 m², z toho priestory pre používateľov o 337 m².

Počet prevádzkových hodín pre verejnosť za týždeň

Bratislavské verejné knižnice poskytujú služby verejnosti v celkovom počte **460,50** prevádzkových hodín za týždeň, čo je o 11 hodín viac ako v roku 2009. V roku 2010 rozšírila prevádzkové hodiny pre verejnosť Miestna knižnica Rača o 1 hodinu v týždni. Miestna knižnica Záhorská Bystrica začala poskytovať služby v prevádzkovom týždennom čase 10 hodín.

Najdlhšie prevádzkové hodiny v týždni majú Mestská knižnica v Bratislave (55) a Knižnica Ružinov (50), najkratšie miestne knižnice Devín, Jarovce, Rusovce a Čunovo (6).

POUŽÍVATELIA

Používatelia v roku 2010

V roku 2010 bolo v bratislavských verejných knižniciach zaregistrovaných **38 495** používateľov (o 1 162 viac ako v rovnakom období minulého roku), z nich bolo **10 364 používateľov do 15 rokov (26,9 %)** (o 1 458 menej ako v rovnakom období minulého roku).

Počet používateľov do 15 rokov vo verejných knižniciach v Bratislave

Mestská knižnica	Staromestská knižnica	Knižnica Ružinov	MK Vrakuňa	MK Pod. Biskupice	Knižnica Nové Mesto	MK Rača	MK Vajnory	MK Karlova Ves
958	1 330	1 590	322	568	1 207	130	169	732

OKIS Dúbravka	MK Lamač	MK Devín	MK Devínska N. Ves	MK Záhorská Bystrica	MK Petržalka	MK Jarovce	MK Rusovce	MK Čunovo
248	125	30	171	38	2 668	13	32	33

Percento používateľov do 15 rokov z celkového počtu registrovaných používateľov vo verejných knižniciach v Bratislave za rok 2010

Mestská knižnica	Staromestská knižnica	Knižnica Ružinov	MK Vrakuňa	MK Pod. Biskupice	Knižnica Nové Mesto	MK Rača	MK Vajnory	MK Karlova Ves
10,7%	26,4%	28,6%	35,6%	43,3%	28,1%	36,7%	55,8%	46,6%

OKIS Dúbravka	MK Lamač	MK Devín	MK Devínska N. Ves	MK Záhorská Bystrica	MK Petržalka	MK Jarovce	MK Rusovce	MK Čunovo
34,9%	29,4%	37,5%	35,0%	34,9%	32,4%	41,9%	54,2%	55,0%

Najvyššie percento detí do 15 rokov z celkového počtu čitateľov v roku 2010 registrovala Miestna knižnica Čunovo (55,0 %), najnižšie Mestská knižnica v Bratislave (10,7 %).

V roku 2010 sa podarilo zvýšiť počet používateľov do 15 rokov v Knižnici Bratislava – Nové Mesto, v miestnych knižniciach Petržalka, Dúbravka, Lamač, Devín a Čunovo. Napriek tomu počet používateľov do 15 rokov za sledovaný rok mierne poklesol.

Ako sa vyvíja situácia registrovaných používateľov do 15 rokov za posledných 5 rokov, vyjadruje nasledujúca tabuľka:

ROK	2006	2007	2008	2009	2010
Počet používateľov do 15 rokov	10 428	10 435	10 098	11 822	10 364

Návštevnosť knižníc

V roku 2010 do knižníc zavítalo **506 068 návštevníkov**, z nich **62 269 navštívilo podujatia knižníc a 443 799 navštívilo knižnice za účelom využitia ich služieb**. V porovnaní s rokom 2009 sa celkový počet návštev zvýšil o 51 441 (návštevnosť podujatí stúpila o 2 184 návštev a návštevnosť knižníc stúpila o 49 257 návštev).

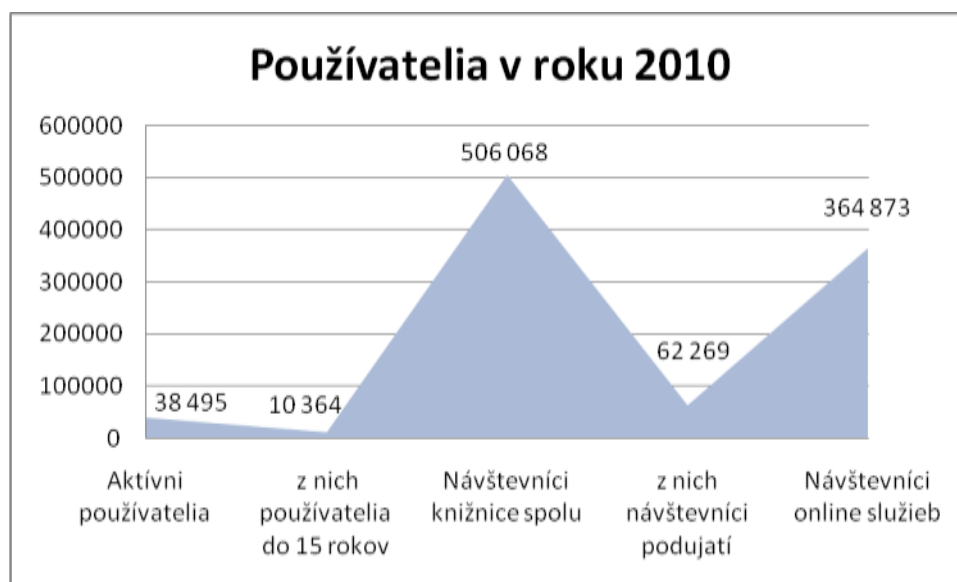
Počet návštev na jedného používateľa

Mestská knižnica	Staromestská knižnica	Knižnica Ružinov	MK Vrakuňa	MK Pod. Biskupice	Knižnica Nové Mesto	MK Rača	MK Vajnory	MK Karlova Ves
14,3	16,6	11,2	10,4	17,1	9,8	8,1	2,6	12,9

OKIS Dúbravka	MK Lamač	MK Devín	MK Devínska N. Ves	MK Záhorská Bystrica	MK Petržalka	MK Jarovce	MK Rusovce	MK Čunovo
21,2	9,7	1,3	15,8	3,1	12,8	4,0	7,4	11,7

V roku 2010 sa v štatistike Knižničného systému SR začal sledovať ukazovateľ počtu návštevníkov online služieb (sumarizácia návštevníkov online služieb zahŕňa súčet návštevníkov webovej stránky, vstupov do elektronického katalógu, používateľov internetu aj externých informačných zdrojov v knižnici a elektronických referenčných služieb).

V roku 2010 bratislavské verejné knižnice spolu zaevidovali **364 873 návštevníkov online služieb**.

Na 1 používateľa verejných knižníc pripadalo 13,1 návštev knižníc za rok.
 Na 1 používateľa pripadalo 46,4 výpožičiek za rok.
 Na 1 obyvateľa Bratislavy pripadalo 1,2 návštev knižníc za rok.
 Na 1 návštevníka verejných knižníc pripadali 3,5 výpožičky za rok.

ĎALŠIE ČINNOSTI

Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia pre verejnosť

Bratislavské verejné knižnice v roku 2010 pripravili pre svojich používateľov i verejnosť **1 486 vzdelávacích a kultúrnych podujatí** (o 185 viac ako v roku 2009), z nich bolo 398 venovaných informačnej výchove (o 35 viac ako v roku 2009).

Podujatia knižníc navštívilo 62 269 návštevníkov.

Knižnice organizovali podujatia s voľným – bezplatným - vstupom pre vlastných používateľov i celú verejnosť. V ohlase medzi verejnosťou rezonovali najmä vyššie spomenuté najväčšie spoločné podujatia verejných knižníc v Bratislave (Týždeň slovenských knižníc, Bratislavská burza kníh, Jarný maratón s knihou a Bratislava, moje mesto). V ďalších podujatiach prevládali prezentácie nových kníh, besedy, literárne

podujatia, koncerty, informačné výchovy a exkurzie, literárno – hudobné pásma, súťaže, slávnostné zápisy, rozprávkové popoludnia, výstavy a koncerty aj počítačové školy pre seniorov.

Mestská knižnica v Bratislave

pripravila 252 podujatí pre 25 046 návštevníkov, medzi ktorými osobitné miesto zaujal 7. ročník projektu Bratislava pre všetkých a podujatia počas Kultúrneho leta 2010 v letnej čítárni U červeného raka.

Bratislava pre všetkých 2010 počas víkendových dní 24. 4. - 25. 4. 2010

Mestská knižnica v Bratislave pripravila a zabezpečila služby počas **Bratislavy pre všetkých** v sobotu 24. apríla (na všetkých úsekoch) a v nedeľu 25. apríla (v Úseku krásnej a cudzojazyčnej literatúry a v Úseku odbornej literatúry). Zúčastnených registrovala za čitateľa bezplatne, poskytovala výpožičné služby a umožňovala bezplatný prístup na internet.

Okrem služieb ponúkla návštevníkom pestré podujatia – nosným sa stala Bratislavská burza kníh a literárna súťaž pre žiakov bratislavských základných škôl Bratislava, moje mesto. Pre deti aj rodičov sa v letnej čítárni U červeného raka pripravilo divadelné predstavenie Postrach Samko a Ukážka výcviku vodiacich psov. V Galérii Artotéka sa konala vernisáž výstavy Veroniky Richterovej a Michala Cihlářa Pocta PET lahvi, ktorej časť je umiestnená aj v light boxoch v podbrání na Klariskej 16.

Kultúrne leto 2010

Ešte pred oficiálnym začiatkom kultúrneho leta v čítárni vystúpili finalisti Anasoft Litera Mária Kopcsay s knihou Medvedia skala a Veronika Šikulová s knihou Domček jedným ťahom, ktorá si ako hosť prizvala Ľuba Dobrovodu, autora populárnych románov Ja malkáč a Ja veľkáč. Divadlo Piki – Katarína Aulitsová a Ľubomír Piktora - v čítárni odohralo veselé divadelné predstavenie pre deti naštudované na motívy knihy Dušana Taragela Rozprávky pre neposlušné deti.

35. ročník najväčšieho festivalu kultúry v meste pod názvom Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava 2010 sa konal v termíne 17. 6. - 10. 9. 2010. Letná Bratislava od júna až do takmer polovice septembra žila kultúrou - v uliciach, parkoch, na námestiach, na vlnách Dunaja, aj v príjemnom prostredí letnej čítárne U červeného raka na Michalskej ul. č. 26, v ktorej knižnica pripravila pestrý program koncertov, literárnych podvečerov, literárno-hudobných podujatí aj pútavých výstav, ktoré návštevníkov tešili až do 19. septembra 2010.

Koncerty

Počas letných koncertov v letnej čítárni vystúpili:

- alternatívna skupina bratov Braňa a Andreja Jobusa pod názvom Vrbovskí víťazi, Geria trio - bluesové zoskupenie s hosťom Milanom Tedlom, virtuóz Erich „Boboš“ Procházka, Sitra Achra, český pesničkár a harmonikár Václav Koubek, očarujúca Silvia Josifovská - prvá dáma slovenského jazzu, kapely Longital a Five Gentlemen a nechýbal ani folkový koncert talentovaných pesničkárov z Martina pod vedením Petra Piatka.

Literárne utorky

Cyklos podujatí Literárne utorky zahŕňal literárne podujatie venované 150. výročiu narodenia Martina Kukučína pod názvom **Trinásta komnata Martina Kukučína**, prezentáciu novej knihy Juraja Šeba **Budovateľské 50. roky** s hudbou Igora Bázlika a Moniky Stanislavovej a dvojjazyčné čítanie anglicko-slovenského vydania knihy **Six Slovak Poets**.

Prezentáciu najnovšej knihy Márie Bátorovej **Stred** moderoval spisovateľ Anton Hykisch, ktorý knihu nielen predstavil, ale ju aj symbolicky - plameňom sviečky - vypravdal medzi čitateľov. Úryvok z prostredia súčasnej Bratislavy, kde sa prelínajú príbehy troch generácií s filozofickou rovinou hľadania stredu ako etickej normy, predniesol Štefan Bučko. Celé podujatie bolo podfarbené šansónmi v podaní Aleny Čermákovvej. Na slovenský trh sa uviedla kniha izraelskej spisovateľky Savyon Liebrechtovej **Dobré miesto na noc** v spolupráci s vydavateľstvom MilaniuM. Literárne pásmo Jána Bábika **Múzy za mrežami** vypovedalo o väznených spisovateľoch v 50-tych rokoch minulého storočia. Podujatie nazvané **Nahá myseľ** bolo venované prezentácii tvorby vojvodinských Slovákov. Medzi pozvanými hosťami boli známe osobnosti, básnik a prekladateľ Víťazoslav Hronec, poetka Miroslava Dudková a riaditeľ Slovenského vydavateľského centra v Báčskom Petrovci Vladimír Valentík. Podujatie sa konalo s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR. Prezentácia novej knihy Daniela Šmihulu **Teória štátu a práva** sa pripravila v spolupráci s vydavateľstvom Epos. Prezentácia prekladu knihy amerického spisovateľa Neala Bascoma **Lov na Eichmanna** prebiehala s čítaním ukážok v podaní Mariána Slováka. Veselé stretnutie s autorom knihy **Kód 9** Jozefom Banášom, moderátorkou podujatia Ľudmilou Lukáčovou a účinkujúcim Rastom Piškom potešilo množstvo návštevníkov. Nedebovalo sa len o písanie, ale hralo sa aj spievalo, imitovali sa známe osobnosti. Na záver si pieseň Rodný môj kraj spolu zaspievalo viac ako sto návštevníkov.

Schöne Náci opäť s nami

Schöne Náci opäť s nami - 4. ročník vyhlásenia najslušnejšieho občana Bratislavy pripravila knižnica v spolupráci so Spoločnosťou Ferdinanda Martinenga a Bratislavským kultúrnym a informačným strediskom. Obľúbené podujatie pritiahol do čítárne množstvo návštevníkov. Cena Najslušnejší občan Bratislavy za rok 2010 bola udelená Katke Bezákovej - vnučke majiteľa cukrárne, do ktorej Schöne Náci chodieval.

Pramene - prezentácia literárnych klubov

Cyklus **Pramene**, ktorý získal podporu z grantového systému Ministerstva kultúry SR na rok 2010, prezentuje tvorbu literárnych klubov na Slovensku. V letnej čítárni sa predstavil literárny klub z Trnavy so svojím **Littrením**, literárny klub z Bardejova pripravil **Rendez-vous U červeného raka** a literárny klub Generácia z Bratislavy si našiel **Čas na dobrú čítačku II**. V podujatí nazvanom **Na krok od raja** sa prezentoval literárny klub zo Spišskej Novej Vsi.

Výstavy

Od 2. 6. do 6. 6. 2010 mohli návštevníci čítárne obdivovať výstavu **Krása bonsajov** pripravenú v spolupráci s Bonsaj centrom Bratislava a s Veľvyslanectvom Japonska v SR.

Výstava plastík Jany Benkovskej, ktorou autorka vzdala hold svojmu rodnému mestu a jeho obyvateľom, bola počas letných mesiacov vhodne zakomponovaná do prostredia letnej čítárne. Od 9. 6. do 30. 9. 2010 pod názvom **Prešporok vysnený a zasnený** autorka predstavila keramiky, ktorá zobrazuje skutočné aj vysnívané reálie Bratislavy. Výstavu dopĺňali artefakty inšpirované archeologickými nálezmi z okolia Bratislavy.

Výstava obrazov mladej bratislavskej výtvarníčky nazvaná **BratisLOVE Niny Weisslechner** bola prístupná verejnosti od 29. 6. do 30. 9. 2010.

Z ďalších podujatí v priebehu sledovaného roka pozornosť verejnosti zaujali:

Noc literatúry 2010 – Európou medzi riadkami, ktorú knižnica zorganizovala v spolupráci s Českým centrom a Goetheho inštitútom v Bratislave, sa konala v spoločenskej miestnosti na Klariskej 16. Podstata akcie spočívala v 15-minútových čítaniach literatúry európskych autorov na atraktívnych miestach Bratislavy. Spoločenská miestnosť knižnice sa v očiach organizátorov javila ako atraktívna svojou neukončenou rekonštrukciou. V nej čítali komiks Gerharda Siegfrieda Útek z Berlína herci Marek Majeský a Marián Labuda ml. a zároveň slovne voľne dotvárali komiksové stránky premietané na plátno. Podujatie

v knižnici malo veľký úspech. Čítanie prebiehalo od 18:00 do 23:00 hod. v pravidelných polhodinových intervaloch.

Celosvetový Tolkien Reading Day 25. 3. 2010 si knižnica pripomenula podujatím Dnes čítame Tolkiena. Prezentácia Srbského centra PEN sa v Galérii Artotéka uskutočnila pri príležitosti 20. výročia založenia Slovenského centra PEN. Zúčastnili sa jej významní srbskí spisovatelia Vladislav Bajac a Mihajlo Pantič.

Pod názvom **LenOn a My** sa usporiadal spomienkový večer venovaný 30. výročiu úmrtia Johna Lennona. V programe vystúpili predstavitelia slovenskej folkovej scény, zazneli básne beatnikov a slovenských básnikov, ktoré boli venované J. Lennonovi, napr. básne Jozefa Urbana, Ivana Štrpku a Janka Silana. O emotívnych dotykoch s Johnom Lennonom rozprával básnik Daniel Hevier. Priblížil člena skupiny Beatles aj v literárnej polohe ako autora krátkych príbehov a zahral pieseň zloženú na jeho počesť.

Staromestská knižnica

pripravila 199 podujatí pre 10 703 návštevníkov.

Knižnica pripravila besedu s **Máriou Števkovou** o knihe Zajtra ideme do školy, besedu s **Romanom Bratom** o knihe Mordovisko, besedu s pánom Holecom **Treťohory**. Pre účely **Bratislavskej burzy kníh** organizovanej Mestskou knižnicou darovala Staromestská knižnica **2 100** dokumentov. Zorganizovala 3. ročník súťaže v prednese poézie a prózy pre študentov prvých ročníkov SPŠE. Do 5. ročníka čitateľskej súťaže **Čítam, čítaš, čítame** sa zapojilo **518** súťažiacich. V letnej čítárni knižnica zorganizovala 7 podujatí - pre deti program **Víla Melódia a besedu o ochrane životného prostredia - Planéta Zem**, pre dospelých besedu s Vierou Obuchovou **Dejiny priemyslu v Bratislave** z cyklu Rozprávanie o Bratislave, v spolupráci s jazykovou školou The Bridge scénické čítanie v angličtine pre študentov stredných škôl **Bridgin' Drama, 2 koncerty** z cyklu Folk v Medickej záhrade. Pre seniorov pripravila posedenie z cyklu Maj čas pre starších ľudí - **Šťastné a veselé vinšujeme Vám**, výstavu ručných prác obyvateľov Seniorcentra na Podjavorinskej ul. a Domova dôchodcov Ohel David **Krása staroby a staroba v kráse**, prednášku **MUDr. Kataríny Babinskej o zdravom stravovaní – Pitný režim**.

Z celoslovenských projektov sa Staromestská knižnica zapojila do súťaže **Moja naj kniha**, paralelne s celoslovenskou akciou prebiehala súťaž o najobľúbenejšiu knihu čitateľov Staromestskej knižnice - **Moja naj kniha v Staromestskej knižnici**, do ktorej sa na všetkých pracoviskách sa zapojilo 418 čitateľov. Do celoslovenského projektu **Dobšinského truhlica** pri príležitosti Dňa ľudovej rozprávky sa zapojilo 77 detí zo štyroch pobočiek knižnice.

V pobočke na Karadžičovej 1 bola v novembri 2010 sprístupnená verejnosti výtvarných prác slabozrakých a nevidiacich detí **Zastretý farebný svet** (5. ročník), ktorú navštívilo 426 návštevníkov. Na miestnom úrade mestskej časti Bratislava - Staré Mesto bola 1. 10. 2010 sprístupnená výstava o histórii a činnosti Staromestskej knižnice - **Sme tu pre vás**.

Knižnica Ružinov

pripravila 162 podujatí pre 3 831 návštevníkov, z toho bolo 137 podujatí pre deti.

Rok 2010 sa v knižnici niesol v znamení pokračovania projektov určených detskému čitateľovi: „Hlasné čítanie“ a „Čítam, čítaš, čítame“. Ostatné podujatia boli tematicky zamerané na rôzne výročia spisovateľov našich i zahraničných, ktoré pracovníci realizovali na základe Kalendára výročí na rok 2010, jubileá, medzinárodné dni, pamätné dni, podujatia pri príležitosti Týždňa slovenských knižníc, atď.

Osobitnú pozornosť venovala knižnica 9 celoknižničným podujatiam:

- Cyklus počítačovej gramotnosti pre seniorov, pre úplných začiatočníkov sa uskutočnilo celkom 5 kurzov, ktorých sa zúčastnilo 26 účastníkov;
- Otvorenie TSK v rámci Knižnej revue v DK Ružinov „Vidieť srdcom, nie očami“ – úmrtie M. Hrebendu;
- Noc v knižnici „Putovanie po minulosti v SIC Zimná1“;
- Prednáška s besedou prof. Petrovičovej na tému: História Bratislavy v SIC Zimná;
- Krst knihy Čierne výložky od A. Lachoviča v DK Ružinov;
- Keď svieca dohára – uvedenie do života publikácie B. Švihranovej spojenej s vernisážou jej diel v DK Ružinov (publikáciu vydala Knižnica Ružinov);
- Ružinovský happening s udelením ceny „Rytier dobrej knihy“ mladým autorom;
- Mesiac úcty k starším – koncert E. Vančíkovej – Kopasnej a jej hostí s JD v DK Ružinov;
- Literárna kaviareň s Kamilou Kay Strelka „Letenka úsmevov“ a zároveň krst knihy Marcelly Molnárovej Hamko Mňamko;
- Súťaž Čo vieš o našich susedoch – členoch EÚ, v spolupráci s JD Slovenska

Miestna knižnica Vrakuňa

pripravila 25 podujatí pre 549 návštevníkov.

Mestská časť Bratislava – Vrakuňa si v roku 2010 pripomenula 720. výročie založenia. Na pripravách osláv sa podieľala aj Miestna knižnica Vrakuňa. V priebehu roka organizovala podujatia predovšetkým pre deti a mládež: vyhodnotenie Najaktívnejších čitateľov za rok 2009, súťaž o Kráľa detských čitateľov 2010 a Čítanie na pokračovanie, ktoré iniciovala lektorka CDT Bc. Tatiana Čechová na podporu prebudenia záujmu detí o oblasť klasických slovenských rozprávok. V Čítaní na pokračovanie plánuje knižnica pokračovať aj v roku 2011.

Miestna knižnica Podunajské Biskupice

pripravila 104 podujatí pre 1 848 návštevníkov.

Knižnica spolupracuje s viacerými školami vo svojej mestskej časti, predovšetkým so ZŠ Žitavská a Gymnáziom F. G. Lorcu, ale aj s materskou a základnou školou s vyučovacím jazykom maďarským. Z ostatných podujatí pre verejnosť vynikla Ľudová hudba Miroslava Dudíka a beseda s Majou Velšicovou.

Knižnica Bratislava – Nové Mesto

pripravila 156 podujatí pre 3 224 návštevníkov.

Knižnica pokračovala vo výchove najmladších vekových kategórií čitateľov formou spolupráce s materskými a základnými školami vo svojej mestskej časti, kde pokračovali pravidelné hodiny literárnej výchovy. Novinkou v podujatiach boli letné literárne štvrťky, ktoré sa pravidelne konali v júli a v auguste 2010 na letných terasách pracovísk Pionierska a Kutuzovova. Na nich sa predstavili viaceré autorky súčasnej slovenskej literatúry, napr. Jana Šimulčíková, Hedviga Kramárová, Viera Švenková, Milka Zimková, Tatiana Jaglová, Pavla Sabolová, Veronika Krásnohorská. V spolupráci s organizáciou Unicef knižnica pripravila Maratón čítania.

Miestna knižnica Rača

pripravila 6 podujatí pre 126 návštevníkov.

V knižnici pokračovala súťaž O najlepšieho čitateľa, ako aj podujatia pre deti a mládež, z ktorých dve mali náučno-výchovný charakter.

Miestna knižnica Vajnory

pripravila 29 bližšie nešpecifikovaných podujatí pre 480 návštevníkov.

Miestna knižnica Karlova Ves

pripravila 20 podujatí pre 502 návštevníkov, z nich 8 predstavovalo hodiny informačnej výchovy, 3 literárne súťaže a 4 rozprávkové dopoludnia.

V rámci pravidelných stretnutí s významnými osobnosťami knižnica pripravila besedu so slovenským mikrobiológom a pedagógom Prof. RNDr. Liborom Ebringerom, odborníčkou na zdravú výživu Ľubicu Balážovú, výkonnou riaditeľkou organizácie Pomoc obetiam násilia PhDr. Janou Šipošovou, CSc. Aj so spisovateľkou Petrou Nagyovou Džerengovou.

OKIS Dúbravka

pripravil 45 bližšie nešpecifikovaných podujatí pre 2 584 návštevníkov.

Miestna knižnica Lamač

pripravila 13 podujatí pre 508 návštevníkov.

Podujatia knižnice boli zamerané na informačnú výchovu, ktorá zahŕňala informácie o knižnici a jej fungovaní, ako aj rôzne aktivity na zvyšovanie gramotnosti detí v oblasti vyhľadávania informácií. Medzi najkrajšie podujatia patrila beseda s Gabrielou Futovou, Maratón čítania a Náš drobec – najmladší čitateľ.

Miestna knižnica Devín

pripravila 2 podujatia pre 44 návštevníkov: Poznávajme zvieratká z celého sveta prostredníctvom kníh a beseda s Miroslavom Demkom o knihe Stratený syn Slovenska Franz Liszt.

Miestna knižnica Devínska Nová Ves

pripravila 68 podujatí pre 1 313 návštevníkov.

Medzi najväčšie projekty knižnice patrili:

- **Región, v ktorom žijem** – 10. ročník projektu pre žiakov základných škôl. Projekt sa realizuje vždy v Marci – mesiaci knihy a pozostáva s trojdňového programu. Prvý deň mal názov Čaute bengoši, v ktorom sa predstavil spisovateľ Ján Navrátil s rovnomennou knihou. Vydavateľstvo SPN Mladé letá predstavila manažérka p. Penerová. Druhý deň niesol názov Babka na rebríku podľa názvu knihy spisovateľa Dušana Dušeka, ktorý ju prišiel predstaviť deťom. O tom, čo všetko musí kniha absolvovať, kým sa dostane na pulty kníhkupectiev, deťom ozrejmila p. Šeršeňová, redaktorka z Vydavateľstva Slovart, ktoré túto knihu vydalo. Tretí deň sa konala beseda s autorkou knihy Džínsový denník Zuzkou Šulajovou a vyhodnotenie literárnej súťaže pre žiakov ZŠ na tému Prečo mám rád svoje bydlisko?. Trojčlenná odborná porota ocenila 9 žiakov, ktoré získali diplomy a vecné ceny, ku ktorým prispeli vydavateľstvá Ikar, SPN Mladé letá a Slovart.

- **Kúzelná rozprávka** – projekt pre žiakov materských škôl sa v roku 2010 realizoval 6-krát a zúčastnilo sa na ňom 141 detí.

- **Stretnutie v študovni** – celoročný projekt pre tretie a štvrté ročníky základných škôl s možnosťou využitia priestorov a služieb knižnice pre splnenie výchovno-vzdelávacieho cieľu literárneho učiva. Stretnutia sa uskutočnili 16-krát a zúčastnilo sa na nich 344 žiakov.

- Hrdinovia z našich kníh - 2. ročník literárnej súťaže pre žiakov základných škôl, z ktorého ako najobľúbenejší hrdina knihy vzišiel Harry Potter.

- **Vôňa Vianoc** - každoročné podujatie v predvianočnom čase bolo v roku 2010 zamerané na výrobu vianočných oblátok aj medovníkov.

Miestna knižnica Petržalka

pripravila 401 podujatí pre 11 126 návštevníkov.

Medzi najvýznamnejšie podujatia patrili celoknižničné, ktorých sa v roku 2010 uskutočnilo trinásť:

- 21. ročník autorskej literárnej súťaže Petržalské súzvučky Ferka Urbánka
- Život našimi očami – novinári pre tretie tisícročie (súťaž školských časopisov)
- Jarný maratón s knihou
- Knižný kolotoč – Technopol, Magio pláž
- Burza kníh na Dňoch Petržalky
- Burza kníh na benefičnom podujatí v Čunove „Preteky kačíc“
- Kurz kreatívneho písania v dvoch cykloch s Danielom Hevierom
- Slovenský čitateľský maratón (linka detskej istoty Unicef)
- Mikuláš v knižnici – tradičné predvianočné podujatie na pobočkách pre deti
- Rozprávková krajina Vitězslavy Klimtovej – výstava
- Slovenské a české kaligramy - výstava
- V akej Bratislave chceme žiť - výstava
- Slávnostné zahájenie činnosti novej pobočky na Prokofievovej 5.

Miestna knižnica Jarovce

pripravila 2 exkurzie pre 58 žiakov z materskej i základnej školy MČ Jarovce.

Miestna knižnica Rusovce

nemala plánované podujatie, ale v marci 2010 ju prekvapila spontánna návšteva skupiny 60 detí z Materskej školy v Rusovciach.

Miestna knižnica Čunovo

pripravila 1 podujatie pre 42 návštevníkov.

Metodické návštevy a konzultácie

Mestská knižnica v zmysle svojej metodickej funkcie realizovala dve metodické návštevy: v Miestnej knižnici Záhorská Bystrica a v Miestnej knižnici Vajnory. Knižniciam poskytla 28 metodických konzultácií týkajúcich sa štatistického vykazovania činnosti a spoločnej činnosti.

Odborné kurzy, porady a semináre

V knižniciach sa zrealizovalo 83 porád, odborných kurzov, seminárov a školení pre vlastných zamestnancov i pre zamestnancov iných knižníc.

Edičná činnosť

Knižnice spolu vydali **23 odborných knižničných materiálov**. Medzi známe vydávané materiály patrí Občasník knihovníkov Bratislavského kraja, ktorý vydáva Knižnica Ružinov pre Krajskú pobočku Spolku slovenských knihovníkov Bratislavského kraja od roku 2000 a ktorý je jediným spolkovým periodikom v rámci všetkých ôsmich krajských pobočiek na Slovensku.

INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

Počet osobných počítačov v roku 2010

V roku 2010 vlastnili bratislavské verejné knižnice **217 osobných počítačov** (pribudlo 7 počítačov), z ktorých bolo **80 s pripojením na internet pre verejnosť** (37,3 %) (o 11 viac ako v roku 2009).

Internetové služby

V roku 2010 poskytovalo internetové služby verejnosti **11 bratislavských verejných knižníc na 80 počítačoch (Personal Computer - PC)**: Mestská knižnica na 30 PC, Staromestská knižnica na 16 PC, Knižnica Ružinov na 10 PC, Miestna knižnica Vrakuňa na 1 PC, Miestna knižnica Podunajské Biskupice na 4 PC, Knižnica Bratislava - Nové Mesto na 7 PC, Miestna knižnica Rača na 1 PC, Miestna knižnica Karlova Ves na 3 PC, Miestna knižnica Lamač na 2 PC a Miestna knižnica Petržalka na 5 PC. V porovnaní s rokom 2009 slúžilo na prístup k internetu **pre verejnosť o 11 počítačov viac**: v Mestskej knižnici v Bratislave pribudlo 5 PC, v Miestnej knižnici Petržalka 4 PC, v Miestnej knižnici Podunajské Biskupice 1 PC a v v Miestnej knižnici Devín 1 PC.

Webové stránky

Na základe usmernenia Slovenskej národnej knižnice sa v štatistických výkazoch za rok 2010 uvádzajú webové stránky knižníc ako vlastné tie, na ktorých knižnica uvádza nielen informácie o výpožičných hodinách, ale aj ďalšie informácie o knižnici, predovšetkým elektronický katalóg, prostredníctvom ktorého sprostredkováva online prístup do svojich knižničných fondov. Do celoslovenskej štatistiky webových stránok sa nezačleňujú tie verejné knižnice, ktorých webová prezentácia neobsahuje elektronický katalóg.

Z tohto pohľadu **má vlastnú webovú stránku** s prezentáciou svojej činnosti a elektronickým katalógom **8 bratislavských verejných knižníc (44,4 %)**:

1. **Mestská knižnica v Bratislave:** www.mestskakniznica.sk
1. **Staromestská knižnica:** www.starlib.sk
2. **Knižnica Ružinov:** www.kniznica-ruzinov.biz
3. **Miestna knižnica Vrakuňa:**
4. **Miestna knižnica Podunajské Biskupice:** www.biskupice.sk
5. **Miestna knižnica Karlova Ves:** www.karlovaves.sk
6. **Knižnica Bratislava - Nové Mesto:** www.kbnm.sk
7. **Miestna knižnica Petržalka:** www.kniznicapetrzalka.sk

Webové stránky so stručnými informáciami o knižnici (bez elektronického katalógu) včlenené do webovej prezentácie svojho zriaďovateľa má 8 bratislavských verejných knižníc:

- Miestna knižnica Rača: www.raca.sk
- Miestna knižnica Vajnory: www.vajnory.sk
- OKIS Dúbravka : www.dkdubravka.sk
- Miestna knižnica Lamač: www.lamac.sk
- Miestna knižnica Devínska Nová Ves: www.devinskanovaves.sk
- Miestna knižnica Záhorská Bystrica: www.zahorskabystrica.sk
- Miestna knižnica Rusovce: www.rusovce.sk
- Miestna knižnica Čunovo: www.cunovo.eu

Miestna knižnica Devín a Miestna knižnica Jarovce nemajú na stránke svojho zriaďovateľa o sebe žiadnu informáciu.

Pripojenie WiFi pre používateľov majú vo svojich priestoroch 3 knižnice: Mestská knižnica v Bratislave, Knižnica Ružinov a Knižnica Bratislava – Nové Mesto.

Elektronický katalóg na internete má zverejnený 8 knižníc – sú to vyššie uvedené knižnice, ktoré majú vlastnú webovú stránku. V roku 2010 bolo v týchto knižniciach zaznamenaných **152 440 vstupov do elektronického katalógu**. Najviac vstupov zaznamenali Mestská knižnica v Bratislave (91 471) a Miestna knižnica Petržalka (40 342), najmenej Miestna knižnica Podunajské Biskupice (98).

Vzdialený prístup k licencovaným elektronickým informačným zdrojom (ďalej EIZ) poskytuje len jedna knižnica - Mestská knižnica v Bratislave. Používateľom sprístupňuje 2 licencované EIZ - databázy EBSCO a SpringerLink na základe spolupráce so Slovenskou národnou knižnicou. V roku 2010 sa v nich zaznamenalo 45 vyhľadávaní a 14 zobrazených/stiahnutých elektronických dokumentov.

Licencované EIZ z vlastných prostriedkov ani vlastné vytvorené databázy nemá ani jedna bratislavská verejná knižnica.

Bratislavské verejné knižnice zodpovedali v roku 2010 spolu **9 600 dopytov v elektronických referenčných službách** (Spýtajte sa knižnice a Info mailom).

ZAMESTNANCI A HOSPODÁRENIE

Priemerný evidenčný počet zamestnancov v roku 2010

V roku 2010 v bratislavských verejných knižniciach pracovalo **170,60 zamestnancov** (prepočítaný stav), z nich bolo 155,42 žien (91,1 % všetkých zamestnancov) a 15,18 mužov (8,9 %). V porovnaní s rokom 2009 sa znížil prepočítaný stav celkového počtu zamestnancov v knižniciach o 0,71 aj prepočítaný stav počtu žien o 3,17. Počet zamestnaných mužov v knižniciach stúpil o 2,46.

Knihovnícke činnosti vykonávalo 133,01 zamestnancov (o 3,5 zamestnancov viac ako v roku 2009), z toho 125,71 žien (o 0,2 viac).

Zo zamestnancov vykonávajúcich knihovnícke činnosti bolo:

- **17 zamestnancov s vysokoškolským knihovníckym vzdelaním** (12,8 % zamestnancov vykonávajúcich knihovnícku činnosť), z toho 14 žien. V porovnaní s rokom 2009 pracovalo v knižniciach o 0,5 zamestnanca s VŠ knihovníckym vzdelaním menej.
- **75,84 zamestnancov so stredoškolským knihovníckym vzdelaním** (57,0 % zamestnancov vykonávajúcich knihovnícku činnosť), z toho 74,54 žien. V porovnaní s rokom 2009 pracovalo v knižniciach o 7,46 zamestnancov so SŠ knihovníckym vzdelaním menej.
- **21 zamestnancov s iným vysokoškolským vzdelaním** (15,8 % zamestnancov vykonávajúcich knihovnícku činnosť), z toho 15 žien. V porovnaní s rokom 2009 pracovalo v knižniciach o 12 zamestnancov s VŠ knihovníckym vzdelaním viac.

Hospodárenie knižníc

V roku 2010 predstavovali výnosy/príjmy bratislavských verejných knižníc čiastku **2 741 659,030 €** (o 154 332,64 € viac ako v roku 2009).

Knižnice získali transfery na činnosť **od svojich zriaďovateľov** (z rozpočtu obce) vo výške **2 539 283,70 €**, čo je o 160 106,19 € viac ako v roku 2009.

Vlastné **tržby** knižníc predstavovali **153 958,010 €** (o 159,80 € menej ako v roku 2009), z nich **122 861,230 €** tvorili poplatky za knižničné činnosti, napr. registračné poplatky, sankčné poplatky, xerox a pod. (o 20 580,08 € viac ako v roku 2009).

Registračné poplatky sa v jednotlivých typoch knižníc pohybovali v nasledovnej výške:

- regionálna knižnica

- Deti do 15 rokov, zrakovo znevýhodnení, ťažko zdravotne postihnutí a poberatelia dávok v hmotnej núdzi **bezplatne**
- Študenti 2,80 €
- Dospelí 3,60 €
- Dôchodcovia 2,00 €
- Právnické osoby 8,00 €

- mestské knižnice

- Dospelí 3,30 - 4,00 €
- Študenti, dôchodcovia, rodičia na MD, ZŤP 2,00 - 2,60 €
- Deti do 15 rokov 1,00 - 2,00 €
- Dospelí v hmotnej núdzi 1,50 €

- obecné knižnice s profesionálnymi zamestnancami:

- Deti do 15 rokov 1,00 - 1,60 €
- Študenti 1,40 - 2,60 €
- Dôchodcovia 1,40 - 1,90 €
- Dospelí 2,00 - 4,00 €

V Miestnej knižnici Karlova Ves sa deti do 15 rokov registrujú **bezplatne**.

- obecné knižnice s neprofesionálnymi zamestnancami:

- Deti do 15 rokov 0,50 - 1,00 €
- Dôchodcovia 0,50 - 0,99 €
- Dospelí 1,00 - 2,00 €

Prostredníctvom iných výnosov, **grantov a darov** získali knižnice **48 417,320 €** (o 5 613,75 € menej ako v roku 2009), z toho z prostriedkov štátneho rozpočtu pochádzalo **21 400 €** (o 3 561 € menej ako v roku 2009).

Náklady na hlavnú činnosť predstavovali **2 886 269,480 €** (o 56 141,19 € viac ako v roku 2009).

Mzdové náklady bez OON v roku 2010

Náklady na **mzdy zamestnancov** tvorili **1 305 375,810 €** (o 13 906,49 € viac ako v roku 2009), z toho náklady na mzdy pre ženy predstavovali **1 176 092,720 €** (o 11 602 € viac ako v roku 2009), náklady na mzdy pre mužov predstavovali 129 283,09 €.

Priemerná mesačná mzda zamestnanca bratislavských verejných knižníc sa v roku 2010 pohybovala vo výške **637,30 €**. V porovnaní s rokom 2009 sa priemerná mzda zamestnanca v knižnici zvýšila o 9,07 €. Priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve SR podľa Štatistického úradu SR dosiahla v 3. Q 2010 výšku 750 €. (zdroj: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=24135> [cit. 2. 3. 2011]). Televízia TA3 zverejnila v hlavných správach dňa 3. 3. 2010 informáciu Štatistického úradu SR, podľa ktorého výška priemernej mzdy v hospodárstve SR za rok 2010 bola 769 €.

Priemerná mesačná mzda **žien dosiahla výšku 630,23 €** (vyššia o 18,33 € ako v roku 2009), priemerná mesačná mzda **mužov dosiahla výšku 709,72 €** (nižšia o 122,17 € ako v roku 2009).

Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky knižníc dosiahli výšku **43 288,660 €**.

Z nich sa použilo:

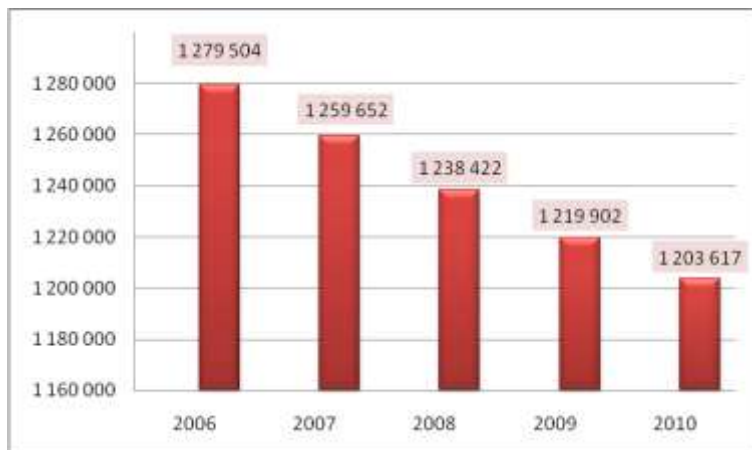
- **na výstavbu a rekonštrukciu 12 630,660 €** v Miestnej knižnici Petržalka,
- **na automatizáciu 24 749 €**: v Mestskej knižnici 18 997 €, v Knižnici Ružinov 496 €, v Knižnici Bratislava – Nové Mesto 3 630 €, v Miestnej knižnici Záhorská Bystrica 1 626 €,
- **na ostatné kapitálové výdavky 5 909 €** v Mestskej knižnici v Bratislave.

V Bratislave dňa 14. marca 2011

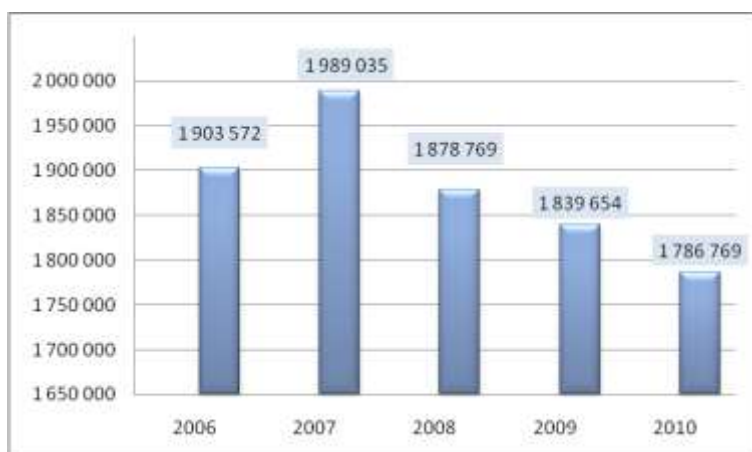
Spracovala: Mgr. Eva Šulajová, Mestská knižnica v Bratislave

ZÁKLADNÉ UKAZOVATELE ČINNOSTI VEREJNÝCH KNIŽNÍC V BRATISLAVE ZA ROKY 2006 – 2010

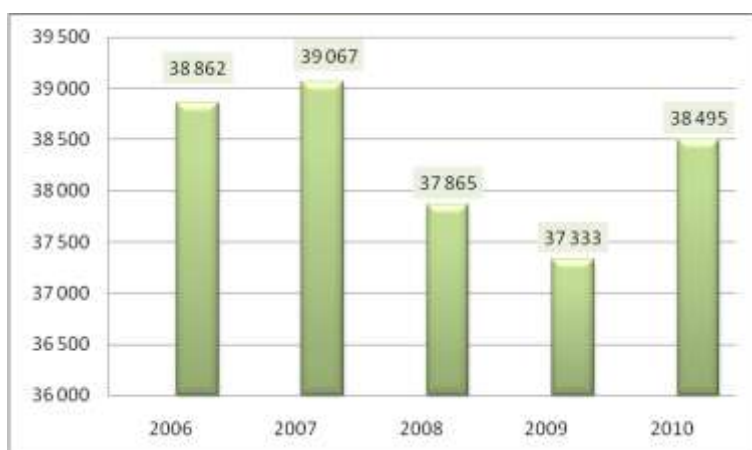
Stav knižničného fondu verejných knižníc v Bratislave v rokoch 2006 – 2010
(v knižničných jednotkách kn. j.)

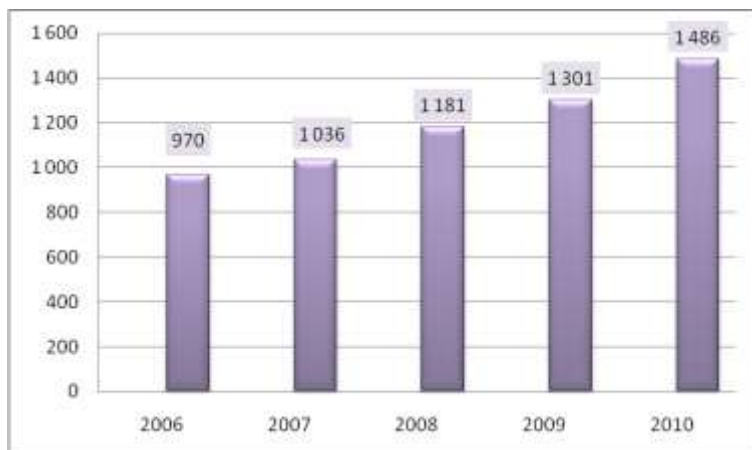
Prehľad počtu výpožičiek verejných knižníc v Bratislave v rokoch 2006 – 2010

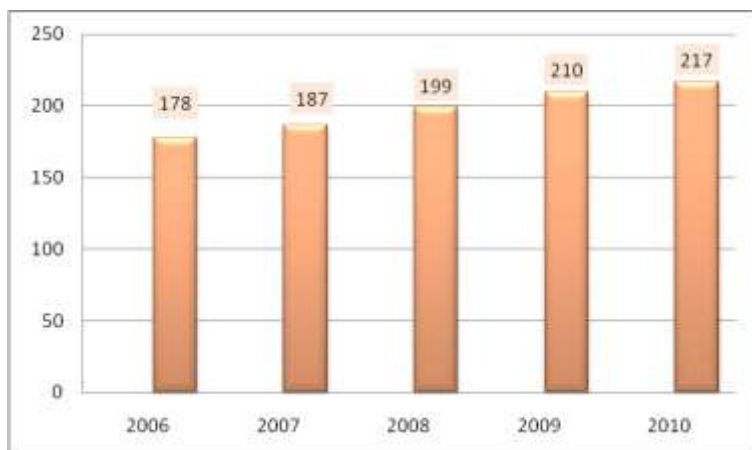
Prehľad počtu aktívnych používateľov verejných knižníc v Bratislave v rokoch 2006 – 2010

Prehľad počtu podujatí zorganizovaných vo verejných knižniciach v Bratislave v rokoch 2006 – 2010

Prehľad počtu osobných počítačov vo verejných knižniciach v Bratislave v rokoch 2006 – 2010

**Zoznam názvov verejných knižníc v Bratislave,
ich štatutárnych zástupcov
a zostavovateľov Ročného výkazu o knižnici za rok 2010
KULT (MK SR) 10 - 01**

Mestská knižnica v Bratislave

Klariská 16, 814 79 Bratislava 1 – Staré Mesto

Štatutárny zástupca: Juraj Šebesta, PhD.

Zostavovateľ výkazu: Mgr. Eva Šulajová

Staromestská knižnica

Blumentálska 10/a, 814 41 Bratislava 1 - Staré Mesto

Štatutárny zástupca: PhDr. Judita Kopáčiková

Zostavovateľ výkazu: Mária Majerčinová

Knižnica Ružinov

Tomášikova 25, 821 01 Bratislava 2 - Ružinov

Štatutárny zástupca: PhDr. Darina Horáková

Zostavovateľ výkazu: Eva Györgyová

Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice, Miestna knižnica

Latorická 4, 821 07 Bratislava 214 - Podunajské Biskupice

Štatutárny zástupca: PhDr. Alžbeta Ožvaldová

Zostavovateľ výkazu: Helena Mayerová

Mestská časť Bratislava – Vrakuňa, Miestna knižnica

Bodvianska 4, 821 07 Bratislava 214 - Vrakuňa

Štatutárny zástupca: Bc. Ľudmila Lacková

Zostavovateľ výkazu: Alena Stanová

Knižnica Bratislava – Nové Mesto

Pionierska 12, 831 02 Bratislava 3 – Nové Mesto

Poverená vedením knižnice: Mgr. Jana Vozníková

Zostavovateľ výkazu: Mgr. Jana Vozníková

Mestská časť Bratislava – Rača, Miestna knižnica

Žarnovická 7, 831 06 Bratislava 3 - Rača

Štatutárny zástupca: Mgr. Peter Pilinský

Zostavovateľ výkazu: Ľudmila Cibirová

Mestská časť Bratislava – Vajnory, Miestna knižnica

Šaldova 2, 831 07 Bratislava 3 - Vajnory

Štatutárny zástupca: Ing. Ján Mrva

Zostavovateľ výkazu: Helena Paulenová

Dom kultúry Dúbravka – Odbor knižnično-informačných služieb (OKIS Dúbravka)

Sekurisova 12, 841 02 Bratislava 42 - Dúbravka

Štatutárny zástupca: Mgr. Art. Henrieta Dóšová

Zostavovateľ výkazu: Katarína Suroviaková

Miestna knižnica Karlova Ves

Jurigovo námestie, 841 05 Bratislava 4 - Karlova Ves

Štatutárny zástupca: Ing. Iveta Hanulíková

Zostavovateľ výkazu: Anna Labárová

Mestská časť Bratislava – Lamač, Miestna knižnica
Malokarpatské námestie 1, 841 03 Bratislava 47 - Lamač
Štatutárny zástupca: Ing. Peter Šramko
Zostavovateľ výkazu: Milada Janžová

Istra Centrum, Miestna knižnica Devínska Nová Ves
Hradištná 13, 841 07 Bratislava 49 - Devínska Nová Ves
Štatutárny zástupca: PhDr. Katarína Bergerová
Zostavovateľ výkazu: Katarína Bôbiková

Mestská časť Bratislava – Devín, Miestna knižnica
Rytierska 2, 841 10 Bratislava 46 - Devín
Štatutárny zástupca: Ing. Ľubica Kolková
Zostavovateľ výkazu: Pavlína Rumanovská

Mestská časť Bratislava – Záhorská Bystrica, Miestna knižnica
Čsl. tankistov 134, 841 06 Bratislava 48 - Záhorská Bystrica
Štatutárny zástupca: Ing. Jozef Krúpa
Zostavovateľ výkazu: Viera Marošová

Miestna knižnica Petržalka
Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava 5 - Petržalka
Štatutárny zástupca: Ing. Ernest Huska
Zostavovateľ výkazu: Jana Tóthová

Mestská časť Bratislava – Jarovce, Miestna knižnica
Palmová 1, 851 10 Bratislava 59 - Jarovce
Štatutárny zástupca: Ing. Pavel Škodler
Zostavovateľ výkazu: Terézia Wolfová

Mestská časť Bratislava – Rusovce, Miestna knižnica
Vývojová 8, 851 10 Bratislava 59 - Rusovce
Štatutárny zástupca: Dušan Antoš
Zostavovateľ výkazu: Ľudmila Kršková

Mestská časť Bratislava – Čunovo, Miestna knižnica
Hraničiarska 134, 851 10 Bratislava 59 - Čunovo
Štatutárny zástupca: Gabriela Ferencáková
Zostavovateľ výkazu: Elena Klučková